



MELDCODE HUISELIJK GEWELD EN KINDERMISHANDELING

Vastgesteld document

gemaakt op: januari 2022

gemaakt door: Hanna Navarro

herzien op:

vastgesteld op: maandag 17 januari 2022

goedgekeurd door: directie



Inhoud

1. Inleiding	2
2. Overweging meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling	3
3. Samenvatting route bij signalen van huiselijk geweld en/of kindermishandeling.....	4
4. Het afwegingskader voor melden	4
5. Beschrijving stappenplan	5
6. Kader meldcode.....	7
Bijlage: Signalenlijst	8



1. Inleiding

Deze meldcode bevat een stappenplan. Dit stappenplan leidt de beroepskracht stap voor stap door het proces vanaf het moment dat hij signaleert tot aan het moment dat hij eventueel een beslissing neemt over het doen van een melding. De stappen maken de beroepskracht duidelijk wat er van hem wordt verwacht bij signalen van huiselijk geweld en/of kindermishandeling en hoe hij, rekening houdend met zijn beroepsgeheim, op een verantwoorde wijze komt tot een besluit over het doen van een melding. Deze ondersteuning van beroepskrachten in de vorm van het stappenplan, levert een bijdrage aan een effectieve aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. Het Reynaertcollege zal, als zij aan toezicht door de inspectie is onderworpen, door de inspectie kunnen worden aangesproken op het beschikken over een meldcode en op het scheppen van de randvoorwaarden waardoor de beroepskrachten die binnen de organisatie werkzaam zijn, de meldcode in een veilig werkklimaat kunnen toepassen. Individuele beroepskrachten binnen de organisatie kunnen worden aangesproken op de feitelijke toepassing van het stappenplan in de meldcode bij signalen van huiselijk geweld en/of kindermishandeling.

1.1. Begripsomschrijving van huiselijk geweld en kindermishandeling

In het model is voor het begrip kindermishandeling aansluiting gezocht bij de begripsomschrijving in de Wet op de Jeugdzorg. Onder kindermishandeling wordt ook het als kind getuige zijn van huiselijk geweld tussen andere huisgenoten verstaan. Omdat het begrip huiselijk geweld niet wettelijk wordt omschreven is daarvoor aansluiting gezocht bij de omschrijving die de overheid al een aantal jaren hanteert. Voor alle duidelijkheid worden seksueel geweld, genitale verminking, eengerelateerd geweld en ouderenmishandeling specifiek genoemd bij de omschrijving, om duidelijk te maken dat ook deze vormen van geweld onder huiselijk geweld of kindermishandeling vallen. Overigens vragen deze specifieke vormen van geweld specifieke kennis en vaardigheden van beroepskrachten. Ontbreekt deze specifieke deskundigheid, dan is het verstandig om bij signalen die mogelijkwijs kunnen duiden op zo'n specifieke vorm van geweld, meteen een beroep te doen op externe expertise.

1.2. Leerling als slachtoffer, getuige of pleger

De leerling, dit wil zeggen de persoon met wie de beroepskracht professionele contacten onderhoudt, zal niet altijd het slachtoffer zijn van het huiselijk geweld en/of de kindermishandeling. De leerling kan ook als vermoedelijk pleger, of in geval van een jeugdige leerling, als getuige, bij het huiselijk geweld en/of de kindermishandeling betrokken zijn. Deze meldcode is gebaseerd op het basismodel dat in opdracht van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport is opgesteld door het NJI (Nederlands Jeugd Instituut) in december 2012 en aangepast aan de nieuwe eisen van de Rijksoverheid die gelden vanaf 1 januari 2019.



2. Overweging meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling

Het bevoegd gezag van het Reynaertcollege te Hulst

Overwegende;

- dat het Reynaertcollege verantwoordelijk is voor een goede kwaliteit van het onderwijsleerproces aan de leerlingen en dat deze verantwoordelijkheid zeker ook aan de orde is in geval van signaleren van leerlingen die (vermoedelijk) te maken hebben met huiselijk geweld en/of kindermishandeling;
- dat van de beroepskrachten die werkzaam zijn bij het Reynaertcollege op basis van deze verantwoordelijkheid wordt verwacht dat zij in alle contacten met leerlingen attent zijn op signalen die kunnen duiden op huiselijk geweld en/of kindermishandeling en dat zij effectief reageren op deze signalen;
- dat het Reynaertcollege een meldcode vast stelt zodat de beroepskrachten die binnen de school werkzaam zijn weten welke stappen van hen worden verwacht bij signalen van huiselijk geweld en/of kindermishandeling;
- dat het Reynaertcollege in deze code ook vastlegt op welke wijze zij de beroepskrachten bij deze stappen ondersteunt;
- dat onder huiselijk geweld wordt verstaan: (dreigen met) geweld, op enigerlei locatie, door iemand uit de huiselijke kring, waarbij onder geweld wordt verstaan: de fysieke, seksuele of psychische aantasting van de persoonlijke integriteit van het slachtoffer, daaronder ook begrepen ouderenmishandeling, genitale verminking en eengerelateerd geweld. Tot de huiselijke kring van het slachtoffer behoren: (ex) partners, gezinsleden, familieleden en huisgenoten;
- dat onder kindermishandeling wordt verstaan: iedere vorm van een voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend, of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel, daaronder ook begrepen eengerelateerd geweld en vrouwelijke genitale verminking;
- dat onder beroepskracht in deze code wordt verstaan: de beroepskracht die voor het Reynaertcollege werkzaam is en die in dit verband aan leerlingen van de organisatie ondersteuning biedt.

In aanmerking nemende

- de Algemene Verordening Gegevensbescherming;
- de Jeugdwet;
- Wet verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling
- de Wet maatschappelijke ondersteuning
- Privacyreglement Reynaertcollege

Stelt de volgende Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling vast.



3. Samenvatting route bij signalen van huiselijk geweld en/of kindermishandeling

Stap 1: In kaart brengen van signalen

- Observeer
- Onderzoek naar onderbouwing

Stap 2: Collegiale consultatie en eventueel raadplegen Veilig Thuis

- Consulteer interne en/of externe collega's
- Bilateraal overleg met jeugdarts en/of sociaal verpleegkundige
- Consulteer eventueel Veilig Thuis

Stap 3: Gesprek met ouders

- Gesprek met ouders: delen van de zorg

Stap 4: Weeg de aard en de ernst van het huiselijk geweld en/of de kindermishandeling

- Weeg risico, aard en ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling, gebruik afwegingskader.

Vraag indien nodig, Veilig Thuis hierover een oordeel te geven.

Stap 5: Beslissen over melden en beslissen over zelf hulp organiseren

- Melden wanneer sprake van structurele of acute onveiligheid
- Hulpverlening (ook) mogelijk?
- Gebruik afwegingskader

4. Het afwegingskader voor melden

Afweging 1: Heb ik op basis van de stappen 1 tot en met 3 van de meldcode een vermoeden van (dreiging van) huiselijk geweld en/of kindermishandeling?

- Nee: Afsluiten en vastleggen in dossier
- Ja: Ga verder met afweging 2

Afweging 2: Schat ik op basis van de stappen 1 tot en met 4 van de meldcode in dat er sprake is van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid?

- Nee: Ga verder met afweging 3
- Ja: Melden bij Veilig Thuis

Afweging 3: Ben ik in staat effectieve hulp te bieden of organiseren om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden?

- Nee: Melden bij Veilig Thuis
- Ja: Ga verder met afweging 4

Afweging 4: Aanvaarden de betrokkenen hulp om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden en zijn zij bereid zich hiervoor in te zetten?

- Nee: Melden bij Veilig Thuis
- Ja: Hulp bieden of organiseren, ga verder met afweging 5



Afweging 5: Leidt de hulp binnen de gewenste termijn tot de noodzakelijke resultaten ten aanzien van veiligheid en/of herstel van alle betrokkenen?

- Nee: (Opnieuw) melden bij Veilig Thuis
- Ja: Hulp afsluiten met afspraken over het volgen van toekomstige (on)veiligheid met betrokkenen en samenwerkingspartners.

5. Beschrijving stappenplan

Stap 1: In kaart brengen van signalen

Breng de signalen die een vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling bevestigen of ontkrachten in kaart. Maak bij het signaleren van huiselijk geweld en/of kindermishandeling gebruik van de signalenlijst (zie bijlage). Betreffen de signalen huiselijk geweld en/of kindermishandeling gepleegd door een beroepskracht, meld de signalen dan bij de leidinggevende of de directie, conform de interne richtlijnen. In dat geval is dit stappenplan niet van toepassing.

Stap 2: Collegiale consultatie en raadplegen van Veilig Thuis

Bespreek de signalen met de zorgcoördinator. Deze geeft advies over verder te nemen stappen, of neemt de casus over, indien dit gewenst is. Als er een vervolgstap wordt genomen wordt de teamleider ingelicht. Vraag indien gewenst advies aan Veilig Thuis. Hierbij kunnen de leerlinggegevens anoniem worden gehouden. Advies vragen houdt niet direct in dat er een melding wordt gemaakt.

Stap 3: Gesprek met de leerling en ouder

Openheid is erg belangrijk. De signalen worden in de eerste plaats besproken met de leerling. Na een gesprek met de leerling, deel je de zorgen met ouders. Ondersteuning bij het voorbereiden of het voeren van het gesprek met de leerling/ouders kan worden gevraagd bij de zorgcoördinator/ondersteuningsteam. Indien de zorgcoördinator de casus heeft overgenomen voert zij het gesprek met de leerling/ouders. Gezien de gevoelige informatie is het een streven de verantwoordelijkheid te delen en indien mogelijk dergelijk gesprek samen met een collega van de ondersteuning (met voorkeur schoolmaatschappelijk werk) te voeren.

NB. Een melding kan gedaan worden zonder dat de signalen zijn besproken met ouders of de leerling. Dit is alleen mogelijk als er goede redenen zijn om aan te nemen dat de veiligheid van de leerling, die van jezelf of die van een ander in het geding is of als je goede redenen hebt om te veronderstellen dat de leerling het contact met je verbreekt door dit gesprek. Maak deze beslissing niet alleen, overleg met het collega van het ondersteuningsteam (SMW)/teamleider en een deskundige binnen Veilig Thuis.

Stap 4: Weeg de aard en de ernst van het huiselijk geweld en/of de kindermishandeling

Weeg op basis van de signalen, van het ingewonnen advies en van het gesprek met de leerling en ouders, het risico op huiselijk geweld en/of kindermishandeling, gebruik hiervoor het afwegingskader. Weeg eveneens de aard en de ernst van het huiselijk geweld en/of de kindermishandeling. Maak bij het inschatten van het risico op huiselijk geweld en/of op kindermishandeling gebruik van de signalenlijst (zie bijlage).

Stap 5: Beslissen over melden en beslissen over zelf hulp organiseren

De zorgcoördinator beslist samen met de teamleider, in overleg met betrokkenen, op basis van alle gegevens of een melding noodzakelijk is. Is er onvoldoende grond om een melding te doen dan wordt de leerling nauwlettend in de gaten gehouden. Ook wordt de leerling indien noodzakelijk individueel begeleid binnen het ondersteuningsteam. Om een goede afgewogen beslissing te maken



kan er gebruik worden gemaakt van het afwegingskader. Naast de beslissing om wel of niet te melden moet een beslissing gemaakt worden of je (ook) zelf hulp gaat organiseren. Hulpverleners is mogelijk als je als professional in staat bent effectieve en passende hulp te bieden of organiseren, de betrokkenen meewerken aan de georganiseerde hulp en de hulp leidt tot duurzame veiligheid.

Het is van belang dat de stappen acties en afspraken nauwkeurig en feitelijk worden vastgelegd en genoteerd in het leerling dossier.

Sluit in de melding aan bij de feiten.

Bij een melding dient de melder zoveel mogelijk zijn signalen te melden, dit wil zeggen de feiten en gebeurtenissen die zijn waargenomen. Meldt de melder ook feiten en gebeurtenissen die anderen hebben gezien of gehoord, dan moet hij deze 'andere bron' duidelijk in de melding noemen.

Contact met de leerling of zijn ouder(s) over de melding en de inspanning om toestemming voor de melding te krijgen

Als hoofdregel geldt dat de beroepskracht, voordat hij een melding doet, contact zoekt met de ouder(s)/verzorger(s) over de melding. Dit is verplicht. Zij worden uitgenodigd op gesprek. Weigeren ouder(s)/verzorger(s) op het gesprek te verschijnen, dan wordt een brief gestuurd waarin staat dat er een melding wordt gedaan.

Leg de ouder(s)/verzorger(s) het doel uit van het gesprek:

- Beschrijf de feiten die zijn vastgesteld en de waarnemingen die zijn gedaan.
- Laat hen hier een reactie op geven.
- Kom pas na deze reactie indien nodig en indien mogelijk met een interpretatie van hetgeen is gezien, gehoord en waargenomen.
- Leg uit dat er een melding zal worden gedaan, wat een melding betekent en wat het doel van de melding is.

Laten de ouder(s)/verzorger(s) merken dat zij bezwaar hebben tegen de melding, dan gaat de beroepskracht over deze bezwaren met hen in gesprek. Blijven de bezwaren desondanks overeind, dan maakt de beroepskracht een afweging. Hij weegt de aangevoerde bezwaren af tegen de noodzaak om de leerling of een ander tegen het geweld of de mishandeling te beschermen door een melding te doen. Blijkt dat melding noodzakelijk is, dan wordt er zonder toestemming gemeld.

Melden zonder gesprek met ouders/leerling, is alleen mogelijk als:

- De veiligheid van de leerling, die van u zelf, of die van een ander in het geding is.
- Als u goede redenen hebt om te veronderstellen dat de leerling door dit gesprek (waarin de melding definitief wordt besproken) het contact met je zal verbreken en uit het zicht raakt.

Bekendmaken van de identiteit van de melder bij vermoedens van kindermishandeling

Artikel 55 van het Uitvoeringsbesluit Wet op de jeugdzorg geeft als hoofdregel dat de identiteit van de melder door Veilig Thuis aan het gezin bekend wordt gemaakt.



6. Kader meldcode

Om het voor beroepskrachten mogelijk te maken om in een veilig werkklimaat huiselijk geweld en kindermishandeling te signaleren en om de stappen van de meldcode te zetten, draagt het Reynaertcollege er zorg voor dat:

- binnen de organisatie bekendheid wordt gegeven aan het doel en de inhoud van de meldcode;
- mogelijkheid bieden tot deskundigheidsbevordering zodat beroepskrachten voldoende kennis en vaardigheden ontwikkelen en op peil houden voor het signaleren van huiselijk geweld en kindermishandeling en voor het zetten van de stappen van de code;
- er voldoende deskundigen beschikbaar zijn die de beroepskrachten kunnen ondersteunen bij het signaleren en het zetten van de stappen van de code;
- de meldcode aansluit op de werkprocessen binnen de organisatie;
- de werking van de meldcode regelmatig wordt geëvalueerd en dat indien nodig acties in gang worden gezet om de toepassing van de meldcode te optimaliseren;
- indien ouder(s)/verzorger(s) een klacht indienen over een beroepskracht met betrekking tot het toepassen van de meldcode, wordt deze klacht in acht genomen volgens de klachtenregeling van het Reynaertcollege.



Bijlage: Signalenlijst

Hoe kunt u signaleren?

Om actief te kunnen signaleren is het van belang bewust te observeren. Observeren is nauwkeurig kijken. Let u vooral op de volgende signalen:

De leerling (en/of ouder(s)/verzorger(s)) vertonen zorgwekkende kenmerken op het gebied van Sociaal isolement:

- Onbereikbaar
- Nauwelijks contact met anderen
- Extreem schuw
- Schrikachtig

Psychische of verslavingsproblemen

- Vreemd gedrag, verwardheid
- Achterdocht
- Geen besef van plaats/tijd/persoon
- Angstig gedrag
- Naar alcohol ruiken, trillende handen
- Onaangepast gedrag
- Lusteloosheid, initiatiefloosheid
- Sufheid

Onvoldoende persoonlijke verzorging

- Vervuild en stinkend lichaam of kleding
- Onbehandelde ziektes of wonden
- Verwaarlozing

Vervuilde woning / woonomgeving

- Stank
- Veel vuil of troep
- Overmatig aantal (onverzorgde) dieren

Sociaal maatschappelijke problemen

- Betalingsachterstanden of schulden
- Dreigende huisuitzetting / afsluiting energie en/of water
- Lichamelijke of mentale mishandeling
- Veel ruzies en conflicten
- Kinderen de dupe van problemen van hun ouders

Schoolse ontwikkeling

- Opvallende gedragsveranderingen
- Plotselinge achterstand in ontwikkeling / achteruitgang van cijfers zonder aanwijsbare oorzaak
- Weinig betrokkenheid van de ouder(s)/verzorger(s) bij uiting van zorgen